

Wyrok z dnia 2 grudnia 1998 r.

III RN 90/98

Podstawą rewizji nadzwyczajnej nie może być zarzut naruszenia poglądów doktryny lub stanowiska orzecznictwa.

Przewodniczący SSN: Kazimierz Jaśkowski (sprawozdawca), Sędziowie SN: Andrzej Wasilewski, Andrzej Wróbel.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 2 grudnia 1998 r. sprawy ze skargi Czesławy T. na decyzję Wojewody T. z dnia 9 października 1997 r. [...] w przedmiocie odmowy przyznania zapomogi pieniężnej w kwocie 3.000 zł, na skutek rewizji nadzwyczajnej Rzecznika Praw Obywatelskich [...] od wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego-Ośrodka Zamiejscowego w Rzeszowie z dnia 6 stycznia 1998 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu-Ośrodkowi Zamiejscowemu w Rzeszowie do ponownego rozpoznania.

U z a s a d n i e

Rzecznik Praw Obywatelskich w sprawie ze skargi Czesławy T. na decyzję Wojewody T. z dnia 9 października 1997 r. dotyczącej odmowy przyznania zapomogi pieniężnej w kwocie 3.000 zł wniósł rewizję nadzwyczajną od wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego-Ośrodka Zamiejscowego w Rzeszowie z dnia 6 stycznia 1998 r. [...] Wyrokowi temu zarzucił rażące naruszenie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 17 lipca 1997 r. o stosowaniu szczególnych rozwiązań w związku z likwidacją skutków powodzi, która miała miejsce w lipcu 1997 r. (Dz.U. Nr 80, poz. 491 ze zm.) przez zawężającą interpretację tego przepisu i art. 21 ustawy o Naczelnym Sądzie Administracyjnym oraz art. 7 i 8 KPA w związku z art. 59 ustawy o NSA poprzez niewyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Z ustaleń faktycznych wynika, iż organy pomocy społecznej odmówiły przyznania spornej zapomogi z tej przyczyny, iż według protokołu wizji lokalnej, sporzą-

dzanego przez uprawnioną komisję, „woda była tylko w kotłowni, na podłogach nie było żadnych uszkodzeń (wypaczeń), tylko w pokoju i kuchni są nieliczne pęknięcia na ścianie”. Stanowisko tych organów zaakceptował NSA w zaskarżonym wyroku. Rzecznik kwestionuje ten pogląd podnosząc, iż zapomoga przysługuje w razie strat w gospodarstwie domowym w wyniku zalania mieszkań, a to ostatnie pojęcie nie jest jednoznaczne. Powołał się na definicję „samodzielnego lokalu mieszkalnego”, przez który należy rozumieć wydzieloną trwałymi ścianami w obrębie budynku izbę lub zespół izb przeznaczonych na stały pobyt ludzi, który wraz z pomieszczeniami pomocniczymi służy zaspokajaniu ich potrzeb mieszkaniowych, a także budynek mieszkalny, w którym znajduje się tylko jeden lokal (dom jednorodzinny) oraz lokal stanowiący odrębną nieruchomość (art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 1994 r. o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych, Dz.U. Nr 105, poz. 509 ze zm.). Rzecznik stwierdził także, iż wszelkie wątpliwości co do treści norm prawnych należy tłumaczyć na korzyść obywateli, co jego zdaniem, wynika z orzecznictwa i doktryny (nie powołano jednakże w tym zakresie żadnych materiałów źródłowych). Naruszenie art. 7 KPA polega – zdaniem wnoszącego rewizję nadzwyczajną – na niewyjaśnieniu stanu faktycznego sprawy, albowiem skarżąca otrzymała w grudniu 1997 r. jednorazowy zasiłek z pomocy społecznej w kwocie 400 zł na pokrycie kosztów związanych z osuszaniem budynku, a w uzasadnieniu tej decyzji stwierdzono, że w wyniku postępowania wyjaśniającego ustalono, iż jej mieszkanie (dom) ucierpiało podczas lipcowej powodzi i wymaga dosuszania. Wyrażono w rewizji nadzwyczajnej pogląd, iż zaniechanie wszechstronnego wyjaśnienia stanu faktycznego rażąco narusza wyrażoną w art. 8 KPA zasadę pogłębiania zaufania obywateli do organów Państwa.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rewizja nadzwyczajna jest uzasadniona z dwóch powodów.

Po pierwsze, należy zauważyć, że art. 1 ust. 1 w związku z ust. 2 ustawy z dnia 17 lipca 1997 r. przyznaje zapomogę pieniężną w zryczałtowanej wysokości (3.000 zł) niezależnie od rozmiaru szkód poczynionych przez powódź na skutek zalania mieszkania. Wynika stąd, iż jednym poszkodowanym zapomoga pokryje tylko część szkód, a dla innych - mniej poszkodowanych - będzie źródłem korzyści. Tak jednak zadecydowano w ustawie, przypuszczalnie z uwagi na szybkość i prostotę

postępowania. Należy zatem rozważyć (przy ponownym rozpoznawaniu sprawy) czy wspomniane w protokole oględzin nieliczne pęknięcia na ścianach w pokoju i kuchni są związane z powodzią. Wydaje się to prawdopodobne, ponieważ kotłownia, w odniesieniu do której stwierdzono zalanie powodzią, znajduje się między pomieszczeniami mieszkalnymi i na tym samym poziomie. Po wtóre należy wyjaśnić sprzeczność między decyzją odmawiającą przyznania zapomogi w wysokości 3.000 zł (jako że nie było zalania mieszkania) i decyzją przyznającą zasiłek z pomocy społecznej w kwocie 400 zł, w której uzasadnieniu stwierdzono, że jest on przyznany dlatego, iż mieszkanie (dom) ucierpiało podczas powodzi w lipcu 1997 r. i wymaga osuszania. Oznacza to rażące naruszenie art. 7 i 8 KPA i uzasadnia tym samym uwzględnienie rewizji nadzwyczajnej. Pozostałe zarzuty rewizji nadzwyczajnej są wątpliwe lub nieuzasadnione. Kotłownia nie jest częścią mieszkania - czego nie kwestionuje rewizja nadzwyczajna - lecz przynależnością do niego. Twierdzi się w rewizji nadzwyczajnej, iż można przypuszczać, że z powodu zalania kotłowni skarżąca nabyła prawo do zapomogi pieniężnej, gdyż według doktryny i orzecznictwa wszelkie wątpliwości co do treści norm prawnych należy tłumaczyć na korzyść obywatela. Jest to zbyt wątłe uzasadnienie, ponieważ tylko rażące naruszenie prawa może uzasadniać uwzględnienie rewizji nadzwyczajnej. Podstawą do uchylenia lub zmiany orzeczenia NSA nie mogą więc być wątpliwości wnoszącego rewizję nadzwyczajną lub poglądy orzecznictwa i doktryny (które nie zostały w rewizji nadzwyczajnej wskazane).

Z tych względów na podstawie art. 393¹³ KPC w związku z art. 10 ustawy z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego... (Dz.U. Nr 43, poz. 189 ze zm.) orzeczono jak w sentencji.

=====